

Nowe idee w psychologii

Red.: Józef Koziński

Noty o autorach

Przedmowa. **Własnym głosem** (Józef Koziński)

CZĘŚĆ I. POZNANIE I EMOCJE

1. **Inteligencja jest procesem** (Edward Nęcka)

- 1.1. Wprowadzenie
- 1.2. Paradoksy inteligencji
- 1.3. Zasoby poznawcze
- 1.4. Strategie mobilizacji zasobów
- 1.5. Podsumowanie

Literatura

2. **Trójczynnikowy model intuicji twórczej - niejawna samokontrola, uwaga ekstensywna i przewartościowanie znaczeń** (Alina Kolańczyk)

- 2.1. Wprowadzenie
 - 2.1.1. Czym jest intuicja twórcza?
 - 2.1.2. Zadania "wglądowe" i twórczość
- 2.2. Warunki poprzedzające intuicję twórczą
 - 2.2.1. Wiedza i zainteresowanie
 - 2.2.2. Nastawienie na spełnienie
- 2.3. Umysł gotowy do wglądu
 - 2.3.1. Metamotywacja parateliczna
 - 2.3.2. Uwaga ekstensywna
 - 2.3.2.1. Zakres i głębokość przetwarzania - rola uwagi wykonawczej i orientacyjnej
 - 2.3.2.2. Holistyczność ujmowania sytuacji i reprezentacje obrazowe
 - 2.3.3. Znaczenie inkubacji w intuicji twórczej
 - 2.3.4. Wyjątkowe determinanty uwagi ekstensywnej i wglądów twórczych
- 2.4. Przewartościowanie i wgląd
- 2.5. Trójczynnikowa koncepcja intuicji twórczej na tle innych wyjaśnień

Literatura

3. **Kody reprezentacji, aleksytymia i kontrola emocjonalna** (Tomasz Maruszewski)

- 3.1. Kody reprezentacji emocji jako próba wyjaśnienia aleksytymii
- 3.2. Komunikacja między kodami reprezentacji emocji
- 3.3. Pamięć operacyjna i wzbudzanie emocji
- 3.4. Proces regulacji emocji i jego konsekwencje
- 3.5. Blednięcie afektywne a regulacja emocji

3.6. Podsumowanie

Literatura

4. **Emocje moralne w podejmowaniu decyzji ekonomicznych** (Tadeusz Tyszka)

4.1. Wprowadzenie

4.2. Z czego wywodzą się oceny moralne: "z rozumu" czy "z uczuć"?

4.3. Konsekwencjonalizm czy deontologizm?

4.4. Jak podejmowane są decyzje zawierające aspekty moralne?

4.5. Zniekształcanie ocen przy decyzjach zawierających aspekty moralne

4.6. Podsumowanie

Literatura

5. **Umysł rozbity i integrowany - w poszukiwaniu holonu** (Czesław S. Nosal)

5.1. Wprowadzenie

5.2. Ogólna architektura umysłu - od metafory komputerowej do teorii modułów

5.2.1. Problemy z komputalnością

5.2.2. Niejednorodność pamięci roboczej

5.2.3. Moduły umysłu i zasady działania procesora centralnego

5.3. Powstawanie pól mentalnych, zasada organizacji spektralnej

5.4. Podsumowanie

Literatura

CZĘŚĆ II. OSOBOWOŚĆ JEDNOSTKI

6. **Regulacyjna Teoria Osobowości Janusza Reykowskiego a poznawcza psychologia osobowości** (Miroslaw Kofta)

6.1. Wprowadzenie

6.2. Założenia Regulacyjnej Teorii Osobowości - próba rekonstrukcji

6.3. W jaki sposób Regulacyjna Teoria Osobowości wyjaśnia zachowanie prospołeczne?

6.4. Ogólna charakterystyka poznawczej psychologii osobowości lat dziewięćdziesiątych

6.5. Poznawcza psychologia osobowości - próba rekonstrukcji głównych założeń

6.5.1. Konstruowanie poznawcze - podstawowa funkcja osobowości

6.5.2. Natura i znaczenie wiedzy osobistej

6.5.3. Natura samowiedzy

6.5.4. Koherencja zachowania - globalna czy lokalna?

6.5.5. Istota integracji epizodycznej

6.5.6. Rola Ja w integracji zachowania

6.5.7. Mikroanaliza integracji - rola orientacji na działanie

6.6. Osobowość a integracja zachowania - krótkie podsumowanie

6.7. RTO a poznawcze ujęcie osobowości lat dziewięćdziesiątych

Literatura

7. **Relacyjna teoria osobowości - reaktywacja czy galwanizacja zwłok?** (Wiesław Łukaszewski)

- 7.1. Wprowadzenie
- 7.2. Podstawowe pojęcie
- 7.3. Postulaty i założenia
- 7.4. Kodowanie doświadczenia w pamięci trwałej
- 7.5. Zróżnicowanie treści doświadczenia
- 7.6. Problem wielokrotności reprezentacji
- 7.7. Porównania jako podstawowy mechanizm regulacyjny
- 7.8. Afektywne skutki rozbieżności w obrębie systemu danych
- 7.9. Motywacyjne konsekwencje przetwarzania informacji
- 7.10. Problem standardów regulacyjnych
- 7.11. Ukierunkowania osobowości
- 7.12. Osobowość a zachowanie
- 7.13. Podsumowanie

Literatura

8. Racje serca i racje rozumu - w poszukiwaniu sensu idei powszechnie znanej (Maria Jarymowicz)

- 8.1. Wprowadzenie
- 8.2. O niedostatkach potocznego rozróżnienia "serce i rozum"
- 8.3. Jakie nowe pytania o "serce" i "rozum" warto zadać?
- 8.4. O "racjach serca" i o tym, co prowadzi do ich dominacji
- 8.5. Co wynika z naszych badań nad wpływem utajonych "racji serca" na oceny i sądy?
- 8.6. O genezie "racji rozumu" i o ich wpływie na procesy automatyczne
- 8.7. O badaniach nad powiązaniem "racji rozumu" z reagowaniem automatycznym
- 8.8. W poszukiwaniu przesłanek harmonii "racji serca" i "racji rozumu"
- 8.9. Summa summarum - stara idea, nowe zadania

Literatura

9. Dialogowość wewnętrzna jako właściwość człowieka (Piotr K Oleś)

- 9.1. Wprowadzenie
- 9.2. Narracja - polifonia podmiotu - dialogowość Ja
- 9.3. W poszukiwaniu źródeł dialogów wewnętrznych - rozbieżności w systemie Ja
- 9.4. Polifonia Ja w aspekcie filozofii dialogu
- 9.5. Dialogowa formuła autorefleksji
- 9.6. Dialogowość Ja - konsekwencje dla tożsamości
- 9.7. Czy i jakie są ograniczenia wewnętrznej polifonii?
- 9.8. Jakie zagrożenia niesie polifonia demokratycznego Ja?
- 9.9. Zastosowanie w psychoterapii
- 9.10. Podsumowanie

Literatura

CZĘŚĆ III. CZŁOWIEK WŚRÓD LUDZI I INSTYTUCJI

10. Uwikłanie w dialog jako metatechnika wpływu społecznego (Dariusz Doliński)

- 10.1. Wprowadzenie
- 10.2. Badania Daniela Howarda
- 10.3. Monolog i dialog - dwa różne tryby komunikacji, dwie różne konsekwencje dla wpływu społecznego
- 10.4. Uwikłanie w dialog jako technika wpływu społecznego - badania empiryczne
- 10.5. Rola dialogu w klasycznych technikach wpływu społecznego
- 10.6. Rola uwikłania w dialog w innych technikach wpływu społecznego- przykład techniki "liczy się każdy grosz"
- 10.7. Podsumowanie
- Literatura

11. Sprawczość i wspólnotowość jako podstawowe wymiary spostrzegania świata społecznego (Bogdan Wojciszke)

- 11.1. Wprowadzenie
- 11.2. Wielość interpretacji
- 11.3. Fundamentalne wymiary sprawczości i wspólnotowości
- 11.4. Kiedy ważna jest sprawczość, a kiedy wspólnotowość
- 11.5. Podsumowanie
- Literatura

12. Uprzedzenia wobec obcych - od antypatii do dehumanizacji (Mirosław Kofta)

- 12.1. Wprowadzenie
- 12.2. Swoi i obcy a tożsamość społeczna
- 12.3. Zjawisko dehumanizowania "obcych" - hipoteza esencjalistyczna
- 12.4. Kategoryzacja społeczna a procesy infrahumanizacji
- 12.5. Autoschematy emocjonalne a procesy infrahumanizacji
- 12.6. Bliskość psychologiczna a procesy infrahumanizacji
- 12.7. Podsumowanie
- Literatura

13. "Bąble" modelem przemian społecznych (Andrzej Nowak, Maciej Lewenstein, Jacek Szamrej)

Literatura

CZĘŚĆ IV. GENERALIA PSYCHOLOGICZNE

14. Status cech temperamentu w psychologii osobowości - od Hipokratesa do współczesności (Jan Strelau)

- 14.1. Wprowadzenie
- 14.2. Temperament a inne charakterystyki osobowości - podobieństwa i różnice
- 14.3. Cecha jako nieodzowny element struktury temperamentu
- 14.4. Ontologiczny status cechy
- 14.5. Podsumowanie
- Literatura

15. Psychotransgresjonizm - zarys nowego paradygmatu (Józef Koziński)

15.1. Wprowadzenie

15.2. Ekspansywność natury ludzkiej. Myśli Stefana Szumana

15.3. Charakterystyka paradygmatu

15.4. Proces transgresyjny. Rola heurystyk

15.5. Dynamika procesu transgresyjnego. Przesunięcie motywacji

15.6. Warunki socjokulturowe. Paradoxs Solżenicyna

15.7. Możliwości zastosowania

15.8. Analiza porównawcza

Literatura

Indeks rzeczowy

Indeks osobowy